

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการความรู้ และการให้บริการที่มีคุณภาพในโรงพยาบาล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนาย ความตั้งใจและพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของพยาบาลในโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ พัฒนาการจัดการความรู้ภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 432 คน จาก 17 โรงพยาบาลในเขตภาคเหนือตอนล่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยทำนายพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากเครื่องมือของ จิติพัฒน์ พิษนุธาพงศ์ (2548) ที่สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของเอจเซ่น (Ajzen, 2002) และแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดของ โนนากะและทาเคอุจิ (Nonaka & Takeuchi, 1995) ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรม ค่าดัชนีความตรงของเครื่องมือ ทั้งสองเท่ากับ 0.97 และ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นที่ทดสอบด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.94 ทั้งสองชุด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ ด้วยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ใช้ทำนายความตั้งใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 ได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บรรทัดฐานกลุ่ม อ้างอิง และเจตคติต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\beta = 0.57, 0.21$ และ 0.15 ตามลำดับ)
2. ปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่ ความตั้งใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\beta = 0.21$)

ผู้บริหารโรงพยาบาลและผู้บริหารทางการแพทย์สามารถใช้ผลจากการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมความตั้งใจและ พฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของพยาบาลต่อไป

Knowledge sharing is the important factor for successfully implementing both knowledge management and quality nursing care in hospitals. The purposes of this research were to identify the predictors of knowledge sharing intention and behavior among nurses in the hospitals in the lower northern region of Thailand participating in the knowledge management project. Subjects consisted of 432 nurses in 17 hospitals of the lower northern region. Research instruments consisted of the factors predicting knowledge sharing questionnaires, which was modified from Thitipat Pichayathadapong (2005) based on the theory of planned behavior (TPB) of Ajzen (2002), and knowledge sharing behavior questionnaires developed by the researcher according to the conceptual framework of Nonaka & Takeuchi (1995) and the literature review. The content validity of these instruments were 0.97 and 0.98 and the Chronbach's alpha coefficient reliability of both instruments were 0.94. Data were analyzed using all enter multiple regression analysis.

The results revealed:

1. The factors predicting intention to knowledge sharing were perceived behavioral control of knowledge sharing, subjective norm and attitude toward sharing ($\beta = 0.57, 0.21$ and $0.15, p < .001$).

2. The factor predicting knowledge sharing behavior was an intention to knowledge sharing ($\beta = 0.21, p < .05$).

These findings could be used as basic data for hospitals and nursing administrators in planning and developing the policy to support factors contributing to knowledge sharing intention and behavior among nurses in hospitals.